

TED ÜNİVERSİTESİ ETİK KURALLAR

Temmuz 2012

Amaç ve Kapsam

Burada yer alan etik kurallar ile TED Üniversitesi mensuplarının göz önünde bulundurması gerekli davranış tarzları ile bu bağlamdaki ihlallerin önüne geçilmesi ve tespitine ilişkin esaslar ortaya konulmaktadır.

Burada ifade edilen etik kurallar, yürütülen faaliyet ve bulunulan konumdan beklentiler çerçevesinde değerlendirilmek üzere Üniversite toplumu yani, öğrenciler, mütevelliler, öğretim üyeleri ve diğer akademik personel, idari personel, gönüllüler, yükleniciler ve araçlar ile Üniversite ile ilgisi olan diğerlerini içerir. Belirtilen kişiler burada kısaca “İlgili Taraflar” olarak anılacaklardır.

Üniversitedeki işlerin yürütülmesi esnasında ortaya çıkabilecek etik sorunların çeşitliliği ve karmaşıklığı göz önüne alındığında, burada yer alan etik kurallar, özünde genel bir rehber olma amacını taşımaktadır. Yapılacak bir değerlendirmede, en doğru etik hareket tarzının tespitine ilişkin olarak bu belgede açıklık bulunmayan hallerde, Üniversitenin yüksek etik uygulamalara bağlılığı esasına göre işlem yapılır.

Etik Kurallar

1. Adil Muamele

Üniversite, (i) Üniversite toplumunun tüm üyeleri ile ilişkilerinde adalet ilkesine sıkı sıkıya bağlı kalmayı ve bu ilkeyi uygulamayı, (ii) personelin işe alınmasında ve yükseltilmesinde, öğrenci kabulleri ve benzeri işlemlerde açık standartlar koymayı ve uygulamayı, (iii) tüm şikâyet ve başvurularla adil, zamanında ve şeffaf olarak ilgilenmeyi taahhüt eder.

Öğretim üyelerinin, teknik ve idari personelin yanı sıra öğrencilerin de seçilmesi, yükseltilmesi sırasındaki kararlar liyakati, yeteneği ve performansı temel kıstas kabul edilerek standartlara bağlı bir uygulama gerçekleştirilir. Her durum, burada yer alan etik kurallar dikkate alınarak değerlendirilmelidir. Bu kurallarla uyumsuz uygulamalar, alışılmış oldukları, işin daha kolay yürütülmesi veya “yüce” bir amaca ulaşma bahaneleri öne sürülerek kabul edilemez.

2. Akademik Dürüstlük

Üniversite (i) akademik dürüstlüğe ilişkin olarak hazırlanan politika ve uygulamaları sürekli gözlem altında tutar ve geliştirmeyi esas kabul eder; (ii) kurumsal araştırma politikalarının, araştırmaların etik olarak yapılmasına dair birey ve grup sorumluluklarının vurgulanmasını garanti eder; (iii) etik olmayan akademik davranışlara yaptırım uygular.

İlgili Tarafların, toplumsal hareketlerden, sanayi lobilerinden, hükümetlerden ve siyasi ve/ya dini gruplardan gelen akademik dürüstlüğü tehdit eder nitelikteki tüm baskılara karşı direnmeleri ve bağımsızlık, dürüstlük, güvenilirlik, nesnellik, şeffaflık, tarafsızlık ilkelerini benimsemeleri beklenir.

Akademik araştırma yapan İlgili Tarafların araştırmalarını daima doğruluk ve entelektüel dürüstlikle yapmaları ve insan ve hayvan deneklere düzgün ve onurlu bir şekilde davranmaları beklenir. Üniversite araştırmada suiistimali yasaklar. Araştırma yapan İlgili Taraflar, veri veya sonuç uydurmamalı; araştırma kayıtlarındaki sonuçları başka türlü göstermek için verileri veya sonuçları değiştirmemeli veya bilerek bir kısmını atmamalı; başkalarının fikir, yazı, araştırma ve sonuçlarını izinsiz kullanmamalıdır. Araştırma ile ilgisi olan herkesten, bilginin ilerlemesini takip ederken doğruluk, dürüstlük ve nesnellikte en yüksek standartları sağlamaları beklenir. Bu kişilerden, sponsorlardan sağlanan kaynakların hesap verebilirliğini göstermeleri ve sözleşmelerin ve hibelerin/bursların özel koşullarına uymaları istenir. .

Ödevlerde, sınavlarda ve diğer akademik performanslarda akademik sahtekârlık yasaktır. Akademik sahtekarlık, -bunlarla sınırlı olmamakla birlikte- “hile”yi (kasıtlı olarak izinsiz malzeme, bilgi veya çalışma yardımcılarını kullanmak veya kullanmaya teşebbüs etmek); “uydurma”yı (herhangi bir bilginin kasıtlı olarak çarpıtılması veya üretilmesi), “akademik sahtekarlığa veya tahrife yardımcı olmayı” (bilerek akademik sahtekarlık yapmak isteyenlere ve yapmaya teşebbüs edenlere yardımcı olmak); “intihal yapmayı” (başkasına ait sözleri veya fikirleri kendisine aitmiş gibi göstermek) içerir.

3. Bireysel Sorumluluklar ve Hesapverebilirlik

Üniversitenin tüm işlemlerde ve yanlış akademik davranışları soruştururken hesapverebilme ve şeffaf olma sorumluluğu vardır ve bu sorumluluğu (i) kalite geliştirme ve başarı bilgilerinin hem içeride hem de dışarıda topluma düzenli olarak yayılması için açık ve şeffaf iç-mekanizmaları oluşturarak; (ii) gizlilik ilkesine bağlı kalıp akademik suiistimal vakalarında tüm veri ve analizlerin kapsamlı ve nesnel olarak araştırılmasına imkan sağlayarak; (iii) etik davranış kurallarını Üniversite bütününde yer alan bireylere eşit ve adil bir şekilde uygulayarak yerine getirir.

İlgili Tarafların makam ve yetkilerine uygun sorumlulukla hareket etmeleri beklenir. Eylemlerinde ve eylemsiz kalma kararlarında birbirlerine, Üniversiteye ve Üniversitedeki paydaşlarına karşı sorumludurlar. Her bireyin Üniversitenin işlerini yaparken bu metindeki etik kurallara uygun hareket etmesi, güvenilir yargılara varması ve Üniversite toplumunun çıkarlarına en iyi şekilde hizmet etmesi beklenir.

4. Fırsat Eşitliği

Üniversite (i) akademik çevrenin tüm üyelerine kendi yetkileri çerçevesinde her konuda kendilerini özgürce ifade etme olanağı sunarak; (ii) öğrencilere diyalog için saygı, gerekçeli argüman ve tartışma için kapasite aşılıyarak, eleştirel analizi, konuşma özgürlüğü ve başkalarının görüşlerine saygıyı teşvik etmekte kararlıdır.

Üniversite, işlevlerini toplumunun her üyesi ile olan ilişkilerini, saygı ve itibar esasları üzerinden sürdürür. Üniversite renk, ulusal köken, din, cinsiyet, cinsel kimlik, hamilelik, fiziksel veya zihinsel engellilik, tıbbi durum, soy, medeni durum, yaş, cinsel yönelim veya vatandaşlığına bakmaksızın bütün Üniversite toplumu üyelerine eşit fırsatlar sağlar ve ayrımcılık ve tacizi yasaklar.

5. Profesyonel İlişkiler

Üniversite, (i) profesyonel düşünmeyi engelleme amaçlı, maddi olan veya olmayan her türlü menfaat temin veya kabulünü, bahşışler, hediyeler ya da yardımlar sunulmasını veya kabul edilmesini; (ii) mevcut bir öğrenci ile cinsel veya romantik bir ilişkide bulunulmasını; (iii) makul ve tedbirli bir eğitimci standardına dayanan sınırları ihlal eden uygunsuz profesyonel eğitimci-öğrenci ilişkileri içinde bulunmak da dâhil olmak ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere mevcut öğrenci ve öğretim üyesi/personel arasındaki tüm profesyonel olmayan etkileşimleri veya ilişkileri yasaklar.

6. Üniversite Politikaları ve Prosedürleri ile Diğer Rehberlik Şekillerine Uygun Davranma

Üniversite politika ve prosedürleri, İlgili Tarafları gündelik sorumlulukları hakkında bilgilendirmek, asgari standartlar belirlemek ve Üniversite toplumu üyelerine onlardan beklenenleri haber vermek için tasarlanmıştır. İlgili Tarafların, politika ve prosedürlere uygun olarak tüm Üniversite işlerini yapması ve buna göre kendi sorumluluk alanlarıyla ilgili olanlar hakkında bilgi sahibi olması beklenir. Üniversite toplumunun her üyesi, Üniversite hedefleri ile çelişkili olan, geçersiz ve belirsiz olduğunu düşündüğü bir politika veya Üniversite direktifi ile ilgili açıklama isteyebilir. Ancak, üyelerin hemfikir olmadığı politikalara itaat etmemesi ya da yok sayması ya da kasıtlı boşluklar arayarak uyumdan kaçınması kabul

edilemez. Bazı durumlarda, Üniversite çalışanları kendi meslekleri veya disiplinlerinin etik kurallarına da tabidir. Bu çalışanların yasa ve yönetmeliklere ek olarak bu kurallara da uyması beklenir.

7. Çıkar Çatışması

Üniversite, (i) cinsel ve/ya manevi taciz de dâhil olmak üzere çıkar çatışmalarını ve gücün kötüye kullanımını düzenleyen kuralları ve net tanımlarını geliştirir ve yaygınlaştırır; (ii) akademik çevrenin tüm üyelerinin bu tür ihlallerin üzerine gidilerek ilgili soruşturmanın yapılacağını bilerek şikâyetlerini güven içinde sunabilmesini sağlayan mekanizmalar kurar.

İlgili Tarafların araştırma, öğretim elemanı performans değerlendirme ve ücret gibi politika ve karar vermenin tüm alanlarında çıkar çatışmasını önlemesi beklenir. Öğretim üyelerinin, yüksek kalitede öğretimi, uygun öğrenci danışmanlığını ve adil ve şeffaf öğrenci performansı değerlendirmesini desteklemeleri beklenir. İlgili Tarafların, öğretmen ve öğrenci arasındaki karşılıklı saygıyı, tarafsızlığı, güveni teşvik etmesi ve koruması ve her türlü gücün kötüye kullanılması ve tacizden kaçınması gerekir.

8. Dış Fonlar

Üniversite, dış fonların başvuruları ve kabulüyle ilgili olarak akademik özgürlüğü ya da araştırma sonuçlarını yayma özgürlüğünü engellemeye yol açmamak üzere piyasadan bağımsızlığını güvence altına almak için (i) araştırma, öğretim ve sosyal yardım hizmetleri için dış mali destek için başvuran tüm bireylerin takip etmesi gereken açık kurallar ve prosedürler belirler; (ii) dış fonları kabul ederken kaçınılması gereken riskleri ve potansiyel tehlikeleri açıklığa kavuşturur; (iii) dış kaynaklardan bağış kabul etmeden önce akademik çevrenin tüm üyelerine ilgili kurumsal kurallara uygun davrandıklarından emin olmalarının kendi bireysel sorumlulukları dâhilinde olduğunu bildirme konusuna özen gösterir.

Üniversite bünyesinde çalışan herkesin birincil ve öncelikli görevlerinin ve profesyonel bağlılıklarının Üniversiteye ve öğretim, araştırma ve toplumsal hizmet misyonuna olması beklenir. Dış istihdam Üniversite görevleri veya Üniversite politikalarının gerçekleştirilmesi yönündeki iş ve işlemlere engel olmamalıdır.

Dış mesleki faaliyetler, kişisel mali çıkarlar veya üçüncü taraflardan yarar sağlanmasının kabul edildiği durumlarda Üniversitenin misyonu ve bireyin özel çıkarları arasında gerçek veya algılanan çatışmalar ortaya çıkabilir.. Belli mesleki veya mali çıkarları bulunan İlgili Tarafların bu çıkarları, geçerli çıkar çatışması politikalarına uygun olarak açığa çıkarması beklenir. Tüm konularda, İlgili Tarafların hem çıkar çatışmalarını hem de böylesi çatışmaların görüntüsünü önlemek için konular belirsiz olduğunda danışmanlık vermek de dâhil olmak üzere uygun adımlar atması beklenir.

9. İç Kontroller

İç kontrol, Üniversitenin işlerinin bu metindeki kurallara, Üniversite politikaları ve prosedürlerine, ilgili kanun ve düzenlemelere ve geçerli iş uygulamalarına uygun olarak yürütülmesini sağlamak için kullanılan her tür süreçtir.. İç kontroller; verimli operasyonları, doğru finansal raporlamayı, varlıkların korunması ve sorumlu mali yönetimi geliştirmeye yardımcı olurlar. İlgili Taraflar, iç kontrollerden sorumludur. Her iş birimi veya bölüm başkanı, iç kontrollerin, kurulmasını, düzgün belgelenmesini ve kendi yetki alanı içinde faaliyetlerine devam ettirilmesini sağlamak için özel olarak sorumludur. Araştırma yürütücüleri de dâhil olmak üzere, fonların emanet edildiği her birey bu fonların kullanımı ve hesap verilebilirliği üzerinde yeterli iç kontrolün var olmasından sorumludur.

10. Kayıtlar: Gizlilik/Mahremiyet ve Erişim

Üniversite, gizli, kişiye özgü ve özel bilgiler de dâhil olmak üzere pek çok bilgi türünün koruyucusudur. Bu tür bilgilere erişimi olan kişilerin, bilgiye erişim, bilginin kullanılması, korunması ve açıklanması ile ilgili Üniversite politikaları, direktifleri ve bu konudaki anlaşmaları yeteri kadar bilmeleri beklenir.

İlgili Tarafların yüksek seviyede gizliliğin devamını sağlayabilmek için öğrenci kayıtları, çalışan dosyaları ve sözleşme müzakere belgeleri de dâhil olmak üzere Üniversite bilgi sistemlerinin bütünlüğünü ve güvenliğini koruması beklenir. Bilgisayar güvenliği ve gizliliği de hukuk kuralları yanında Üniversite politikasına tabidir.

Bilgiye erişim kamu hakkı ve kişinin gizlilik hakları Üniversitesi politikaları ve prosedürleri yanı sıra yasalar ile de denetlenir ve korunur. Yasal hükümler ve politikalar insanların iş faaliyetleriyle ilgili bilgiye erişimin, bireylerin gizlilik hakkı gibi her kişinin gerekli ve temel hakkı olduğu ilkesine dayanmaktadır.

11. Üniversite Kaynaklarının Kullanımı

Üniversite kaynakları sadece Üniversite adına gerçekleştirilen aktivitelerde kullanılabilir. Üniversite kaynakları, önemsiz mahiyetteki kişisel kullanımın Üniversite görevleri ile çakışmaması ve makul olması gibi mevcut politika tarafından izin verilen sınırlı durumlar dışında, özel kazanç veya kişisel amaçlar için kullanılamaz.

İlgili Tarafların Üniversite malını özenli bir şekilde kullanmaları ve Üniversite mallarının edinimi, kullanımı, bakımı, kayıt tutulması ve atılmasıyla ilgili prosedürlere bağlı kalmaları beklenmektedir. Bu politikanın uygulanması amacıyla, Üniversite kaynakları, Üniversite tarafından sahip olunsun ya da olunmasın veya Üniversite yönetimi altında olsun ya da Üniversiteye ait olsun, aşağıdakileri içerecek fakat onlarla sınırlı olmayacak şekilde tanımlanmıştır:

- Maddi veya manevi nakit ve diğer varlıklar, aynı veya şahsi haklar
- Üçüncü şahıslardan alacaklar ve diğer haklar veya iddialar;
- Fikrit haklar;
- Üniversite personelinin hizmeti ve Üniversite dışından Üniversiteye hizmetlerini faturalandırmış herhangi bir kurum ya da kuruluş;
- Üniversite tesisleri ve tesisleri kullanma hakları;
- Üniversitenin adı;
- Öğrenci kayıtları da dâhil olmak üzere Üniversite kayıtları;
- Üniversite bilgi teknolojisi altyapısı.

Üniversite, bu belgede yer alan esasları herhangi bir zamanda ve önceden haber vermek zorunluluğunu olmaksızın iyi niyete dayalı olarak değiştirme hakkını saklı tutar. Bu kurallar bir sözleşme teşkil etmez.